

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piao-utca 47. és 49. szám.

Visszatért a magyar földhöz.

Ma délelőtt bucsuzott Puky Gyula volt főispán Debreczen szabad királyi város és Hajdúvármegye tisztikarától. Ezeken a bucsuzásokon számos császár-kabátokat láttunk, de nem ezek a kivasalt kabátok és ábrázatok képezték a bucsuzás meghatóbb jeleneteit, hanem a távozó főispánnak a kijelentései. Ennek a mi volt főispánunknak megbocsáthatjuk, hogy ő a kormány bizalmas embere, hogy ő főispán volt; mert mintsem hogy elvét meglagadja, meggyőződésén keresztül gázoljon, lemondott a főispáni állapotról. Pedig maradhatott volna — maga mondta ezt, — csak alá kellett volna rendelni a meggyőződését. Simulni, meghajolni a mindenkori kormányfő akarata előtt. Nem tette ő ezt! Nem vetette alá a meggyőződését emberfiának, még hozzá osztrákpárti emberfiának, mert kimondta ott a nyilvánosság előtt, hogy ő a magyar földet, a magyarnépet szereti mindenekelőtt. Közigazgatási hivataloskodása alatt ez a szeretet érlelődött meg benne. Felfelé ugyan kapaszkodhatott volna; de a nép, a föld szeretete őt ide vonta közibünk. Ebből a nemes érzésből nem engedett. Éppen azért, ha metalan gyöngéi, gyarlóságai voltak is Puky Gyula volt főispánunknak, a nemzete, a hazai föld iránti igaz szeretete kiemelték őt a főispáni csatlósok sorából.

Magyar ember volt ő mindig, magyar ember ő ma is, azért tehát a midőn bucsuzik tőlünk, csakis szeretettel köszönhetünk el tőle és bár a főispáni méltóság viselői rokonszenvenelének előttünk, Puky Gyula volt főispánról elmondhatjuk, hogy ő igazi magyar ember volt. Hazafiságát, magyar föld, magyar fajszeretetét dicsérjük ennek a tiszta szívű, tiszta lelkű nagy magyar embernek, aki a meggyőződését, a hazafiságát nem áldozta fel a hivatalos hatalomért és pompáért; mert noha pehely politikát üzött, nem a császár felé repült ő, hanem le a magyar földre, honnét származását, születését vette ez a derék, ez az igaz magyar, ez a — labancz felfogás szerint — bukott főispán.

Kivándorlók sorsa.

Furesa társaság érkezett a minap a szombathelyi vasuti pályaudvarra. Kormos, álmos, elnyűtt ruhájú, ijesztő külsejű alakok. Magyarokból állott a karaván, mely 13 napon át szakadatlanul utazott, míg a világ tulsó végéről az innensőre ért. A bécsi vonattal érkeztek a fáradt, aszott emberek, kiknek sorsáról, saját elbeszélésük nyomán, a következőket irhatjuk meg:

Ezelőtt két esztendővel indultak utra Csáktornya vidékéről, abban a kellemes reményben, hogy odaát Amerikában keresnek boldogulást. Tizenhét volt akkor, de számuk azóta tizenegyre apadt. Tizenegy férfi és hét nő volt akkor a karaván tagja, azóta három férfi és négy nő Amerika szabad földjében pihen. Sorsukat valami Bóbita János nevű szláv ügynök vezérelte, akinek lelketlenségét csak a messze Brémában tapasztalták. Ott ugyanis kétszeresen fizettek meg a szives kalauzólást, mikor pedig Amerikában partot ért a lábuk, akkor a rájuk várakozó ügynök újból megsarcolta őket. Az amerikai ügynök aztán tovább intézte sorsukat s egy hatalmas expedícióval utra boesátotta őket Ohióba.

Itt keserves két esztendőt töltöttek. Csekély bérért éjjel-nappal dolgoztak, nem volt ünnepnapjuk, nem karácsonyuk és husvétjük, szakadatlan munkában töltöttek az időt, míg végre megelégtették a jót és haza jöttek.

Ez azonban nem ment olyan simán. A gyár nem akarta őket elereszteni, csak akkor, mikor a magyar konzulatus segítségét vették igénybe. De itt is csak úgy boldogultak, hogy elbeszéltek meghalt társaik nyomorgatását, kiket az élő munka s a vandál bánásmód kergetett a halálba. Sokat beszéltek a hazatért emberek a benszülött rablók, utonállók és zsebmetszők korlátlan uralmáról.

Maguk a rendőrök is a zsványok czéhebe tartoznak s jaj annak az idegennek, aki a karmuk közé kerül. Kiszámíthatatlan ügyességgel, hatalmas ökölcsapást mérnek a kiszemelt áldozat arcába, aki menten összeesik s e közben kirabolják. Csak arra ügyelnek a banditák, hogy a megtámadott idegen meg ne haljon, de ha olyan erős volt is az ütés, hogy a szegény bevándorolt elpusztult annak hatása alatt, az sem tesz semmit, mert másnap jön a szemetes kocsi, az föl-szedi az utmenti hullákat s viszi a szemetes házba. Ott aztán a nemesebb hullának minősített emberi hullát kikaparják a szemétből s egy hatalmas üstökben kifőzik.

Elbeszélésük szerint a legtöbb ilyen nemes szemét magyar emberből kerül. A szegény csáktornyaiak mindamellett valamelyes kis pénzt is hoztak haza. Ez azonban kevés ahhoz, hogy kivándorlásuk alkalmával itthon eladott birtokaikat ismét visszavásárolhassák. Nem vár tehát más rájuk,

mint a szorgalmas munka, melynek rendjén dusan tapasztalják majd, hogy becsületes munka mellett izletesebb idehaza a vékony falat, mint odaát a szakadatlan baromi munkával megkeresett keserű kenyér. A száználmas külsejű karaván Nagykanizsa felé vette útját. Csak nem akarnak máshova telepedni, mint a szülőföldre. — Számban megfogya, erőben megtörve, hiu reményekben csalódva térnek haza a rég nem látott ismerős tájakra, hol a rokonok tán el is feledték őket, de ha viszontlátják is most egymást, nem lesz már e viszontlátásban nagy öröm.

Okulás czéljából olvassa el mindenki e sorokat, talán majd kevesebbszer kell majd ilyen siró-rivó tudósításokkal busítani a "agyart!"

Vármegyénk és a közelvidék.

Szakiskola Hajdunánáson. A közoktatásügyi miniszter arról értesítette a tanfelügyelőt, hogy hajlandó Hajdu-Nánáson egy önálló szaktanítói iskolát felállítani a gyümölcsészeti szolgálatára. A várostól csupán öt hold földet kér az iskola czéljára, ha megadják a hajduk akkor az iskolát azonnal felállítja és minden fentartási költségét viselni kész. A hasznos szakiskolát a 12—15 évig terjedő koru ismétlő iskolás gyermekek kötelesek látogatni, azt hisszük, hogy a hajdunánásiak örömmel segítik elő annak az üdvös tervnek a megvalósítását, mely a gazdasági tudást előbbre viszi.

Tanyai iskola. A hajduböszörményi régi földön tanyai iskolát állítanak fel. Derék. **Érdekes előadások** tartásával rövidítik h.-böszörményi tollforgató urak a hosszú téli estéket. A dr. Molnár István tanár több estén tartott előadást Garibaldi-ról és a magyar nemzeti önézetről, Porcsalmy Gyula író társunk pedig a hajduk eredetét magyarázta igen érdekesen a temető-utcai polgári körben. A hasznos előadásokat folytatják.

Új olvasóköri alakult H.-Böszörményben. „Debreczeni utcai polgári olvasóköri” a czime. Népünk szellemi életének a fejlődését nagyon elősegítik ezek a körök.

Bocskai szobra alapjára erkölcsileg, anyagilag fényes sikerű bált rendeztek a böszörményi derék hajduk. Ezt a fényes sikerű bált pártkülönbség nélkül egyesülve rendezte a böszörményi derék polgárság. De meg is volt a fényes sikere, mert 508 korona 91 fillér tiszta hasznót jövedelmezett a szobor alapjára.

Névmagyarosítás. — Groszmann Gyula egyeki lakos nevét, belügyminiszteri engedéllyel Gelei-re magyarosította.

Esküvő. Maklár Pap Ernő hajdúszováti ev. ref. lelkész f. hó 5-én tartotta meg az esküvőjét gyürki Gyürky Vilma kisasszonnyal Maroscsapón.

Balmazújvárosi hitetlenek. A nagy uradalmak közé ékelt Balmazújváros lakói

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. ♣♣♣♣♣♣ Gyűjtő kocsi.

között számottevő a sorsával elégedetlen elem. Így egy idő óta divatba jött a felekezetenkülieskedés. Csak most újabb három keserű magyar jelentette a főszozolgabírósnak, hogy felekezetenkülieskedés, a református felekezetenkülieskedés. Ez is a Balmazújvároson titkon lappangó és hintegetett szociálistizmusnak egyik fajta kiütése. A balmazújvárosi három legújabb felekezetenkülies magyar névszerint is nevezve: *Koroknai Péter, Koroknai József és Krova Imre* földművesek.

Hajdusoboszlói választókerület országgyűlési képviselője *Kovács Gyula* e hó 13-án vasárnap tartotta meg beszámolóját Balmazújvároson. A képviselőt ez utjára a szoboszlói pártberek közül batan kísérték el. Az újvárosi állomáson mintegy ötvenen fogadták *Illyés Endre* ref. lelkész vezetésével, a ki szívélyes szavakkal üdvözölte. A beszámoló beszédében az utóbbi két év politikai, különösen parlamenti eseményeinek elsorolásával s a Kossuth-párt magatartásának megokolásával foglalkozott *Kovács Gyula* s azzal a kijelentéssel zárta beszédét, hogy bizik a jövőben, bizik Kossuth Ferenc higgadt bölcsességében s politikai hitvallása marad a régi t. i. mindvégig Kossuth Ferenc tántoríthatatlan s elvű katonája lesz. A képviselőt körülbelül 6—7 százan hallgatták. A beszámoló után rendezett banketten mintegy 100-an vettek részt. Felköszöntőt mondtak *Kovács Gyula* képviselő, utána *Illyés Endre, Magyar Imre, Forrai Péter, Harangi János* főbíró, *Kaszás József, Varga Miklós* és *Bor János*. A társaság üdvözlő táviratot mentesztett Kossuth Ferencnek Czeglédre. Délután négy órakor utazott el *Kovács Gyula* és kísérete Hajdusoboszlóra. A vasúti állomáshoz, az egész társaság kikísérte zenésző mellett.

Méregkeverő biróné.

Elaljasodott urinó.

Ime a bizonyosság reá, hogy a műveltség, az előkelő származás, a nemesi rang és társadalmi állás nem változtat az aljas emberi szenvedélyeken. Ez a végtelenül megrendítő eset, mely lázban tartja Békés-Gyula városát, valóságos rémregény. Nincs az az író, aki ilyet ki tudna gondolni. E szörnyű dolog előzményei a következők:

Nyisztor Adorján csabai járásbírósi albíró korában nőül vette a város szépét, *Mudrony Annát*. Később Gyulára törvényszéki bíróvá nevezték ki.

Nyisztoréktól nem messze lakott a szép asszony nővére, *Lukács Andor* központi szolgabíró felesége. Suttogni kezdték, hogy Nyisztoré nem a testvérehez jár oda, hanem az udvarban lakó *Kubik Gyula* szolgabírósi irnokhoz.

Másfél esztendő előtt egyszer *Nyisztor* kiküldetésből hazajövet feleségénél találta *Kubik Gyulát*, de akkor azt a dolgot elsimítván, visszavonultan éltek s *Nyisztor* el is helyeztette magát Csabára, felesége azonban sűrűn járogatott át Gyulára.

Hat hét előtt *Nyisztor* beteg lett s azóta állandóan bélgöresök, fejfájás, hányás, inger gyötörték. Egészen összeesett, lesóványodott. Orvosai megállapították, hogy *lassu méreggel akarták megölni*. Ugyanekkor felfedezte *Márkus Mihály* gyulai ügyvéd, hogy a napokban *Petru* oláh legény bevalotta neki, hogy *Nyisztoré* 200 koronát, revolvert adott neki azzal az utasítással, hogy ha az a méreg, amit ő adott be az urának, nem használna, akkor éjjel lopózzék a házukba, bevezeti az ura hálószobájába s aztán álmában löjje föbe vagy verje agyon az urát.

Nyisztor elrémült és mindjárt tudta, hogy a felesége és régi szeretője el akarják tenni láb alól. Hazarohant a hivatalából a gyermekeért, akit magával vitt. A bűnös asszony, mikor a férje feldult, holthalovány arcát meglátta, mindjárt tudta, hogy az oláh legény elárulta — és úgy ahogy volt, pongyolában elmenekült. Először *Kocsin* át hajtattott a szeretőjéhez Gyulára, aki annyira megrémült, hogy elkergette. Erre a bűnös asszony a közeli pusztán lakó anyjához menekült, a hol a kiállott izgalmak következtében agynak esett.

Ezalatt a csabai rendőrség megindította a nyomozást és a házkutatás alkalmával az asszony szekrényében megtalálták a mérgegyaradványt. Kihallgatták az oláhlegényt, a cselédséget. *Kubikot* és az ügyészség indítványozta a bünszövettség összes tagjainak a letartóztatását, de a vizsgálóbíró megtagadta az ügyészség kérését.

Mit vall a bűnös nő?

Nyisztoré napokig betegen feküdt. Ez alatt a családja azon fáradozott, hogy örülte nyilváníttassa. Ez azonban nem sikerült.

Az elvetemült uri asszonyról kimondtak az orvosok, hogy épelméjű és miután jobban lett, a gyulai vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatásra idézte. *Nyisztoré* meg is jelent. A védője, *dr. Berényi Ármin* kíséretében ment a vizsgálóbíróhoz.

Az egykor ünnepezt szépséget, akit a szeretője is megtagadott és ellökött magától, teljesen megtörte az irtóztató büntudat. Félörülten állt a vizsgálóbíró ele. Konokul tagadott mindent.

— Nem tudom. Nem ismerem — ez volt mindenre a felelete.

Kihallgatását a vizsgálóbíró délben felüggesztette és délutánra tűzte ki folytatását. Az elvetemült úriasszonyban a jobberzés föltámadt, amikor a folyosón végig menve a férje szobája előtt meglátta a felíraton a nevét. Mint az örült, úgy tépte ki magát *Berényi Ármin* ügyvédje karjaiból és odarohant az ajtóhoz.

— Az uramhoz megyek. Védjen meg az uram!

De az ajtó zárva volt. A bűnös asszony kétségbeesetten rázta a kilincset, míg végre összeesett és elájult, úgy, hogy *kocsin* kellett elvinni onnan. Az izgalom annyira megtörte, hogy délután a vizsgálóbíró előtt nem is jelenhetett meg.

— Ments meg, szeretni foglak! Hü leszek, mint a kutya! Bocsáss meg — kiabálta össze-vissza.

Gyulán óriási a felháborodás. A szégyenbe jutott család kétségbeesetten akarja a tébolyt megállapíttatni. A közönség úgy föl van háborodva, hogy a betegen fekvő méregkeverő úriasszonyt a rendőrség őrzi, mert a feldühödött nép darabokra szagatná.

Férj és szerető.

Nyisztor törvényszéki bíró a megtetsült becsületesség. Daliás szép ember, közkedvelt alakja a társadalomnak. A méreg nem ölte meg, de olyan beteggé tette, hogy talán sohasem gyógyul ki belőle.

Kubik középtemetű, gyöngé alak, vörhenyes bajuszu, csunya — és jellemtelen. — Hogy csábíthatta el azt a szép asszonyt? kérde mindenki.

Az asszonyi lélek kifürkészhetetlen.

Közigazgatási hírek.

Vármegyeházáról.

— **Bucsuzás.** *Puky Gyula*, Hajdúvármegye volt főispánja, ma délelőtt bucsuzott el a vármegye tisztikarától. Igen meleg hangu, hazafias érzésű volt ez a bucsuzás, a melyre a tisztikar nevében *Ráczó Gyula* alispán válaszott. Tekintettel arra, hogy *Puky Gyula* főispán változásával egyszersmind rendszerváltozásról is van szó, figyelemmel fogjuk kísélni a könyvezésig meghatott alispánt, hogy micsoda skálából fogja üdvözölni a Tisza Pista belső emberét.

A városházáról.

— **Király Gyula** tanácsnok angol teli-vér bérlése végett Székesfehérvárra és Bábolnára utazott. A jószág nemesítés fejlesztését segíti elő ez az utazás, ha ugyan beválik?

— **Ut építés.** Ma délelőtt *Kovács József* polgármester, *Körner Adolf* tanácsnok, *Aczel Géza* főmérnök és *Kereszty Béla* osztálymérnök tanácskoztak — ma delután — az Ohat-kőcsi vasúti állomáshoz vezető ut kiépítése tárgyában. Az államvasutak képviselője a tárgyalás elhalasztását kérte, mind a helyiérdekű vasutól a szükséges okmányok nem érkeztek; így tehát nem lehetett eldönteni, hogy a helyi vasutak vagy a városra tartozik-e az utfenntartása?

— **Az utcák világitása.** Örvendetes hírt vettünk és adunk tovább. A városi légszeszgyár derék igazgatója közli, hogy az 1904 év végéig az utcák világitását mindennél berendezik. Minden utcában meg lesz a világitás. Azonkívül az üzleti esztendőnek és igen kedvező eredménye ígérkezik. A részletes eredményt közölni fogjuk.

— **Hajdúvármegye** központi választmánya 1903. évi december hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor a vármegyeházán ülést tart. Tárgy: Az országgyűlési képviselőválasztók jövő 1904. évre érvényes bírándó állandó névjegyzékének megállapítása; illetve a már elkészített névjegyzékeknek hitelesítési záradékkal való ellátása.

Lemészárolt család.

(Gyilkos betörők.)

Dombegyházán történt ez a hajmeresztő, szivetrázó eset. *Korsós István* és *Onoró András* a múlt pénteken éjjel harmadik társukkal a legnagyobb kegyetlenséggel gyilkoltak le a négy tagu *Palásty családot*. A letartóztatott két ember ugyanis *Ökrös Imre* nevű zsvány czimborájával betört *Palásty József* tanyájára, ahonnan négy darab hizott sertést akartak elhajtani. A gazda észrevette a betörőket és vasvillával kiment az udvarra. A tolvajok, a mint *Palástyt* meglátták, rárohantak, hogy leverjék.

Dulakodás közben *Palásty* az egyik tolvajnak, *Ökrös Imrének* akkorat talált ütni a fejére, hogy az rögtön összeesett.

A másik két betörő ekkor elszánt vakmerőséggel rontott a gazdára és az eközben már a gazda segítségére érkezett *Palásty Józsefné*ra, akit le is tepertek és addig vertek, míg csak mozdulni tudtak. A két gyilkos azonban ezzel még nem érte be, hanem behatoltak a lakásba és a *Palásty család két gyermekét is agyonverték*, hogy gattóknak tanuja ne legyen. Véres munkájuk befejezése után a még mindig eszméletlen állapotban lévő társukat *kocsira* tették és a lakásban talált 186 korona készpénz elrablása után elhajtottak. *Ökrös* még az éjjel

Karácsonyfa diszek,

ugyszintén egyszerű és diszes **czukorkatartók**, saját gyártmányu **czukorkák, teásütemények** nagy választékban

RIESZ LIPÓT czukrásznál.

belehalt a sérülésbe. Ennek következtében kiderült a merénylet is és a két gyilkost maga **Ókrós Imréné** jelentette fel a csendőrségnél, aki elmondta, hogy **Korsós és Onoró** erőszakkal vették rá a férjét, hogy a rablásban résztvegyen. A meggyilkolt család iránt általános a részvét.

Ha a bíró téved.

— Ártatlannal elítélt házaspár. —

Riedben (Alsó Ausztria) 1899-ben az esküdtszék rablógyilkosság miatt elítélte **Harter Károlyt** és nejét, szül. **Gietzinger Teréziát**. A gyanu annyira ellenük irányult, el is ítélték őket életfogytiglani fegyházra.

Azóta elmúlt már 14 év. A férfi, aki nejevel folyton hangoztatta ártatlanságát, többször megkísérelte pöre újra való felvételét, de hiába. A fegyházban is folyton mondta, hogy a gyilkosságtól távol áll. Anyira, hogy örültnek tartották. A szerencsétlen emberen kitört a téboly és mint örült halt meg néhány évvel ezelőtt a tébolyában, ahová börtönéből vitték. Neje a nagy fájdalomtól szintén beteg lett és **tüdővészbe** esett.

Most aztán kiderült, hogy **Harter** és neje igazat mondott, a mikor ártatlannak vallották magukat. Jelentkezett ugyanis egy munkás, aki önként vallotta be, hogy ő a rablógyilkosság elkövetője, ami miatt **Harter** éket elítélték. A bíróság nyomban összeült s mivel a munkás be is tudta bizonyítani a mit állított, a **tüdővész**es **Harter** német nyomban szabadlábra helyezték. De már későn volt. Az asszony már haldoklott, nem is tudták szabadon bocsájtani.

Az olvasókhöz. Tisztelettel értesítjük a közönséget, hogy mindazoknak, akik „Debreczeni Független Ujság” című naponként kora reggel megjelenő lapunkra előfizetni óhajtanak, ha ez iránt kiadói hivatalunkat (Piacz utca 47. vagy 49. szám alatt) akár személyesen, akár levelezőúton, akár pedig telefonon (18.) megkeresni, lapunkat december hó végéig ingyen megküldjük. A bejelentések a kihordó asszonyoknál is eszközölhetők. Előfizetési ár havonként 1 korona. Egyes szám ára 2 krajczár.

UJDONSÁGOK.

— **Bucsuzó főispán.** Ma délelőtt bucsuzott el **Puky Gyula** főispán Debreczen város és Hajdumegye tisztviselőkarától két évi rokonszenves itt-működése után. Délelőtt tíz órakor a megyei tisztikar élén **Rásó Gyula** alispán, 11 órakor pedig **Kovács József** polgármester élén a városi tisztikar vett bucsut **Puky Gyulától** és talán ez a legnagyobb dicséret, a mit távozó főispánról mondani lehet, — fájó szívvel bucsuzott mindenki. Vajha minden főispán olyan lenne, mint ő volt. Akkor nem volna olyan gyűlölt a főispáni intézmény sem.

— **500 koronát a Bethlen Gábor körre.** **Márk Endre** ügyvéd, a kollegium ügyvédje, ismét szép jelét adta az ő egyháza iránti szeretetének és érdeklődésének. A

budapesti **Bethlen Gábor** körnek 500 koronát adományozott. Sok ilyen erős, áldozatkész protestáns férfit kívánunk egyházunknak.

— **Kubelik Debreczenben.** **Kubelik** és neje **Szell Marianna** a karácsonyi ünnepet idehaza töltik besennyei **Szell Farkas** házában. Polgár **Kubelik János** jelenleg Németországban hangversenyez. Azelőtt Amsterdamban a hollandusokat, még elébb Londonban az angolokat ragadta el művészetével.

— **Jogász estélyek a vidéken.** A „Debreczeni Joghallgatók Segítő Egyesülete” azon nagyszabású mozgalomát, melyet a „Jogász Kör” felállítására ez éven oly buzgalommal folytat, kiterjeszti a vidékre is. Közelebb **Hajdu-Nánáson** akar ugyancsak a „Joghallgatók köre” javára egy soiret rendezni. Az estély 4—5 tagu előkészítő bizottság a napokban fog e célból kirándulni **H-Nánásra**. A „Joghallgatók Segítő Egyesülete” számára **Németh András**, a **Bika** vendéglőse felajánlotta, hogy egy szegény joghallgatót ez év folyamán ingyen ellátásban (ebéd, vacsora) fog részesíteni. A választmány ezután mond köszönetet az érdemes vendéglősnek.

— **Képsorsolás.** A műpártoló egyesület által a ma délután 5 órakor megtartott sorsolás a következő eredménnyel végződött: **Dr. Ujfalussy József** nyerte **Gergely Imre** „Renaissance-át” (250 kor.); **Frank Zoltán Szlányi Lajos** „Holt Tisza” Festményét (150 kor.); **Szántó Józsefné Kézdi Kovács László** „Kora reggel” jét (620 kor.); **Siegmet Lujza Pálffy József** „Nádas”-át (300 kor.); **Dr. Körössy Kálmán Nyilassy Sándor** „Rózsák” című festményét, **Szöllőssy Ferencz Fényes Adolf** „Az utcán” című olaj festményét (250 kor.)

— **Debreczenben nincs kucséber.**

A mulatók emberek könnyelműsége egész sereg embernek teremt megélhetést. Ezek közé tartoztak a kucséberesek is, akik közt sok a családos ember. Ezeket a mindennapi kenyerértől fosztotta meg télvíz idején a rendőrség mai intézkedése. **Jeney Szabó Miklós**, a büntetőosztály vezetője ugyanis már az éjjel elkoboztatta az összes kucséberektől a szerencsezsákokot és a mindenféle édességeket, cukrokkal telt kosarakat. Nem helytelenítjük a rendőrség intézkedését, mert hiszen a régóta túrt és hatóságilag engedélyezett csalást szünteti meg, mégis jobb szeretnénk volna, ha ezen intézkedését nem most, a télvíz idején teszi, hanem bizonyos határidőt ad az istenadtaknak, hogy tisztességes foglalkozás után nézhessenek.

— **Szövőipari kiállítás.** A debreceni jótékony nőegylet szövőipari-iskolájának kiállítása tagnap nyílt meg a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (földszint udvarban). Az izléssel felhalmozott hazai háziipar cikkek már eddig is igen sokan látogatták és mindenki a legnagyobb elismeréssel szölt az ott bemutatott készítményekről. A debreceni jótékony nőegylet szövőipari-iskolája szép jövőnek néz elé és mi hiszszük, hogy a nemsokára kibővülő, a magas állam és Debreczen sz. kir. város által támogatott intézmény a fejlődés útján fog haladni. Mert a cél, ami ezen iskolának létét adott kettős, a nőegylet megakarja széles körben kedveltetni a hazai házi ipart és kenyéradó, szórakoztató és hasznos munkára akarja tanítani azokat, kik kedvet és ügyességet éreznek magukban ezen iparág elsajátítására. A nőegylet teljesen ingyen oktatja növen

dékeit, méltó tehát nemes vállalkozása a legmelegebb pártolásra. Szeretettel kérjük lapunk olvasóközönségét, méltóztassanak megtekinteni a kiállítást, hol a legszebb kivitelben vásárolhatnak vászonműveket, ágy és asztali készleteket, lavon-tennis kelméket, blouse szöveteket, törülközőket stb. háztartási cikkekkel valóban *mesés olcsó* árban. A kiállítás csak néhány napig lesz nyitva. Ugyanitt az iskola végzett növendékei az ott felállított szövőszéken bemutatják a szövést is gyakorlatban, ami igen érdekes látvány.

— **Iparkamarai közgyűlés.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara e hó 17-én, csütörtökön délután 3 és fél órakor székháza tanácstermében rendes közgyűlést tart.

— **Karácsonyi vásár.** Ma délelőtt nyílt meg a kamara házi ipari muzeumában (Piacz-u. 69. udvar) a debreczeni jótékony nőegylet szövőipari munkatelepének kiállítása és vására. Magyar kéz szötte hasznos és szép vásznak s háztartási szövöttesek vannak itt felhalmozva, amely cikkek a nőegylet az ő államilag segélyezett telepén nagyrészt árvaiknak keze-munkájával készített. A szép és jó cikkek igen olcsók s azért jól teszik a háziasszonyok, ha megtekinthetik a kiállítást és vásárolnak a szívesen kínált árukból. Az árusítással a nőegylet urasszonyai foglalkoznak. A kiállítás nyitva van reggel 9-től délig és délután 3-tól 6-ig.

— **Befejezett vizsgálat.** A rendőrség büntetőosztályán a vizsgálatot ma fejezte be **Körner Adolf** tanácsnok és **Roncsik Lajos** főszámvevő. Minden rendben találtatott.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: **Morvay Zoltán**, mint férj, fiával **Elemérel**; **Erdélyi Ferencz**, mint apa, nejevel **Szathmáry Eszterrel**; testvérei: **Béla** nejevel **Ritter Gizellával** és **Erzsike**, valamint a nagyszámu rokonság nevében is, mély fájdalommal tudatják a felejtethetlen jó feleség, anya, gyermek és testvér néhai **Morvay Zoltán** Erdélyi **Mariska** asszonyának f. hó 14-én reggeli fél 3 órakor, életének 26 ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei 1903. december 16-án d. u. 2 órakor fognak, a róm. kath. egyház szertartása szerint a **Kandia-utcai 5. számú háztól**, a **Kossuth-utcai temetőben** örök nyugalomra helyeztetni.

— **Beöthy Zsolt Rácz Károlyról.** Magyarország első cigányprimásáról, a mi **Rácz Károly**unkról közlünk egy nagyon érdekes hirt. **Rácz Károlynak**, a ki a régi magyar nótákat úgy terjeszti és hirdeti, az egyetemi tanáriszékben is akad dicsőróje. **Beöthy Zsolt** midőn a magyar zenéről, a magyar zene szépségeiről magyarázott a mi **Rácz Károly**unkat a legnagyobb dicsérettel említette fel. A legelső magyar cigányként dicséri, mert — ugymond — a magyar irodalom egyetemi professzora, ha az igazi szép magyar zenét akarja hallgatni, akkor nem **Radicsot**, nem **Banda Marczit**, nem **Koczét** hallgatja meg Budapesten, hanem **lejön Debreczenbe** és itt **Rácz Károlyt** hallgatja meg. És éppen a **Rácz Károly** muzsikájának a hallgatása végett minden évben lerándul Debreczenbe. Büszkén hirdetjük a debreczeni cigányprimás tehetségének ezt az elismerését.

MANDEL és TÁRSA Debreczen, Piacz-utca 44. sz.

Oriási választék mindennemű női, férfi és gyermek cipőkben, vala mint **oszmákban** a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig. Mérték szerinti megrendelések (**kényes lábakra is**) saját műhelyünkben készülnek. **Kitűnő minőség! Verseny árak! Elegáns forma!**

— **A zenede ünnepe.** A debreczeni zenede saját disztermében németujfalui Simonffy Emil ur 20 éves igazgatói működésének megünneplésére 1903. december 20-án, délelőtt 11 órakor diszkozgyűlést tart. Az ülőhelyekre vonatkozó igényeket e hó 15-ig Tóth Béla gyógyszerész egyleti pénztáros urnál személyesen, vagy postán bejelenteni kérjük.

— **Uj kereskedők.** Deczember hó első felében kereskedést nyitottak Debreczenben. *Weisz Sámuel* szatócs Bethlen-utca 20, *Bihari Károlyné Szabó Juliánna* temetkezési intézet Csapó-utca 81, özv. *Busák Sándorné Popovics Mária* szatócs Árpád-tér 37, *Kertész Miklós* fűszerkereskedő Csapó-utca 5, *Polatsek Ferenc* házár Széchényi-utca 25, *Kovács Juliánna* és *Róza* szatócs Vörösmarty-utca 20, *Url Mária* és *Hufnagel Józsefné Koscho Anna* női kalap díszítő és kereskedő, *Schwarz Ferenc* szatócs Csapó-cert I. járás 68, *Feitelbaum Naftali* és *Kohn Ábrahám* rőfös, kézműáru és női ruha kereskedés Csapó-utca 20, *Stein Armin* cipő és harisnyakereskedés Széchényi-utca 36. szám alatt.

— **Uj iparosok.** E hó 15-ig az alábbi iparosok váltottak ipar-engedélyt: *Sefosik József* kocsigyártó Csók-utca 6. Özv. *Benkő Istvánné Veres Ilona* nőszabó Hüvelyes-utca 3. *Bikfalvi Imréné Ábrahám Juliánna* hentes Eötvös-utca 17. *Menyhárt Lajos* fodrász Batthyány-utca 2 *Kiss István* timár Hunyadi-utca 15. *Fái Bertalan* géplakatos Rákóczi-utca 34. *Engel Gyula* cipész Vár-utca 12. *Rózsa Bertalan* kárpitós Piacz-utca 62. *Krissek Venczel* sütő Teleki-utca 88 sz. alatt.

— **Esküvő.** Szőke János, a debreczeni ev. ref. egyház egyik derék tanítója f. hó 14-én esküdött örök hűséget Katona Juliánna tanítónőnek. E tiszta szerelemből kötött frigyhez a kartársak jó barátok s ismerősök áldás és szerencsekívánata fűződik.

— **Nígy pízre becsült rendőr.** Botka Ferenczné Honvéd-utca 39. sz. a. lakosnő a Ferke fiával az egyik Hatvan-utcai pálinkamérés előtt ácsorgott a négyesével. A rendőr felszólította őket, hogy hajtsák el a kocsi, de nem engedelmességek, sőt a nagyvérű legény még a favillát is fölragadta Domokos Márton rendőrré, aki most már feljelentéssel fenyegette őket.

— Ha nígy pízirt pájinkát fizetek, nem jelents be — kiáltotta az asszony.

Az ennyire lekisebbített rendőr a testület jóhírve érdekében mégis följelentette őket, aminek bírság lesz a vége.

— **Piaczi betrány.** Tót Mihályné Csokonai-utca 17 és Czákler Antalné Péterfia 15. sz. alatt lakó gyümölcsös kofák ma délelőtt hajba kaptak a piacon a köpködő kaszinó nagy gyönyörűségére. A művelt társalgót nem olvasó kofatársasszonyokat közcsendháborításért a rendőrség vonja kérdőre.

— **Tanitógyűlés.** A debr. ref. tanítótestület hó 22-én d. u. 5 órakor az egyháztanácteremben felolvasó gyűlést tart. Ez alkalommal mutatkozik be az újonnan alakult tanítói énekkar.

— **Hej! szerelem, szerelem!** Sőt tét verem a szerelem, elmondhatja *Báti Mihály* hetes is, aki *Öhm Emil* hunyadi utca 1. sz. a. vendéglősnél szolgál. Az ábrándos szívű hetes lángoló szerelemre lobbant *Erdei Istvánné* mosónő bájai iránt, a kibén érzelmei viszonzásra is találtak. A

szerelemes párocska a jeges veremben turbékolgatott, de a turbékolás után a szerelmes hölgy, holmi paradicsommal telt üvegekkel akarta megédesíteni a jeges veremben töltött mézes perczeket. De vesztére, mert a gazda tetten érte és most a szerelmes párocska a rendőrség hűvösén turbékolgat, persze külön-külön czellában ahonnan busan zeng a nóta. „Minek is van szerelem a világon?”

— **Öngyilkos mellbeteg.** Ma este a Honvéd-utca 26. szám alatt öngyilkosságot követett el *Kovács Ferenczné Csapó Erzsébet* 42 éves asszony, akit a férje két év előtt elhagyott és most a Cserepes-utca 9. szám alatt vadházasságban él *Roszbacher Anna* nevű leányasszonnyal.

Nagy beteg volt a szegény asszony. Még évekkel ezelőtt meghűtötte magát és tüdővészbe esett. A szerencsétlen, beteg asszonyt aztán elhagyta a férje és nagy nyomorúságban tengette kinteljes életét. Egyetlen, 20 éves leánya a kefégyárba járt dolgozni és az ő keresményéből éldegéltek becsületes szegénységben.

Utóbb azonban betegsége annyira fokozódott, hogy már a napjai is meg voltak számlálva. A szegény, beteg asszonynak már alig volt jártányi ereje.

Nagy elkeseredés szállta meg a szegény, beteg, urahagyott asszony szívét. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Az ágyról sem tudott elmozdulni pedig, annyira legyengült.

Ma délután, amíg leánya a gyárban dolgozott, végső erejét összeszedte a nagybeteg asszony. Az ágya felett szöveget vert a falba, ráakasztotta a cukorspárgából csinált hurkot és óriási lelki erővel, az ágyon, ülőhelyzetben megfojtotta magát.

Este 8 órakor jött haza a kefégyárból a leánya. A sötét szobába nem is mert bemenni. Az anyját hiába szólította, nem kapott választ. Roszat sejtven, a szomszédokat hívta, akikkel lámpással bement a szobába.

Szegény leány ájultan esett össze, mikor anyjának elkéült, fakó arcát meglátta. A rendőrorvosi vizsgálat megállapította, hogy este 5 óratájt követhette el az öngyilkosságot a szegény, tüdővésztes asszony, akinek ugy is megvoltak számlálvanapjai.

— **Hirtelen halál.** Lukács Géza megyei hivatalnok édes anyja, özv. *Lukács Sándorné* naponta el szokott látogatni a fiához. Ma nem jött. A fiu rosszat sejtett és mert az anyja lakásának ajtaját zárva találta, a rendőrségre sietett balsejtelmeiktől gyötörtetve. *Bikfalvy Miklós* rendőrbiztos el is ment a házhoz Honvéd-utca 31. szám alá. A lakás ajtaja nem volt bezárva, csak el volt tömködve ruhákkal az ajtósarok, hogy a hideg be ne jöhessen. A 72 esztendő öreg asszony az ágyon feküdt, a fél teste félig lecsuszva róla. Mint dr. *Balkányi*

Ede rendőrorvos megállapította, szívszélhűdés ölte meg az agg urnőt, a kinek néhai férje Biharmegye aljegyzője volt. A nem várt csapás hozzátartozóit mélyen lesujtotta. Holnap temetik.

— **Eltévedt hizók.** Ma este Nagy János két feketeszőrű, kövér disznót talált bitangásban a Boldogfalva-utca 11. sz. háza előtt. Miután a gazdáját hiába kereste, a két disznót (mázsásak) betelerlte udvarába és erről jelentést tett a rendőrségen. Igazolt tulajdonosa ott megtalálhatja.

— **Megrendítő szerencsétlenség** történt vigyázatlanságból a napokban Ujvá városon. T. Kiss István 10 éves V. elemi osztálybeli tanuló iskolából hazajöven, kiment a kocsihoz az istállóba. A kocsi nem volt ott, de ágyán egy revolver feküdt, mit már harmadszor lopott el apjától, hogy vele varjút lő. A fiu a fegyvert kezébe vette s próbálgatta vajjon elsülne-e. Az éppen bemenő kocsi láttára azonban visszálkote az ágyra. A kocsi felvette a fegyvert, hogy eltegye s az abban a pillanatban eldördült s a kocsi mellett álló fiut találta a golyó, mely jobbról a fiu mellébe hatolt, átfurta tüdejét és szívét. A gyermek azonnal meghalt. A 17 éves kocsist *Veres Lajost* letartóztatta a csendőrség. A szülők iránt általános a részvét.

— **Gubatolvaj.** Tót János 40 éves nyírvásári csavargó, bár Debreczen területeről mindörökre kitiltotta a rendőrség, viszatért és gubát lopott. Tilos viszatérésért 30 napra elzárták, s ha a gubalopásért is megszenvedett, hazatolonczolják.

— **Meghívó.** A „Bikur-Chólim“ debreczeni betegsegélyző-egylet 1903. évi deczember hó 16-ik napján este 8 órakor az egylet helyiségében tartandó választmányi ülésre. Targysorozat: 1. Mult ülési Jegyzőkönyv hitelesítése. 2. Az 1903. November havi pénztár forgalmi kimutatás. 3. A halotlyt rendező bizottság intézkedésének tudomásvétele. 4. Belépési ajánlatok elintézése. 5. Esetleges indítványok.

— **A boglyakemenoze mellől** című kötetem megjelenéséről adok hirt tisztelet előfizetési ivtartóimnak és általában azoknak, a kik ezt a kötetet megrendelni óhajják. Arra kérem az érdeklődőket, hogy a még kintlevő, esetleges előjegyzésekkel terhelt ivatek küldjék be, vagy a megrendeléseikről mielőbb értesítsenek, mert a könyv karácsonyra már megjelenik. És mivel a könyvemre az ország minden részéből nagy megrendelések érkeztek, könnyen bekövetkezhetik az, hogy a később érkezett megrendeléseknek nem tehetek eleget. Az értesítéseket, az ivatek, a megrendelések, a pénzek beküldését a *Debreczeni Független Ujság* szerkesztőségébe kérem. Tisztelettel *ifjabb Móríz Pál*.

x *A leghálásabb karácsonyi és ujévi meglepetések Letzter József fényképezeti, festészeti és fényképnagyítási műtermében készülnek. Piacz-utca 44. A műterem kapubejárataánál állandó kiállítás.*

x *Karácsonyi ocassió* Szörme boákból, selyem blousokból karácsonyi kiállítás rendez *Rózsa Lajos* és míg a készlet tart fél árban lesznek eladva.

Mosó és tisztító intézet (volt Spiegel-féle) Debreczen, Piacz-utca 63.

18 év óta fennálló mosó és tisztító intézetemet újonnan átalakítottam és új, kitűnő munkaerőket alkalmaztam, tehát abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy t. megrendelőimnek ezentul sokkal jutányosabb árat számíthatok, remélve, hogy ezen kedvező alkalmat méltányolni fogja a n. é. közönség. Gyors és szép munka, pontos kiszolgálás. Első debreczeni mosó és tisztító intézet.

Kicsi haszon nagy forgalom!

Ezt az elvet tüzte ki czélul a **Degenfeld-téren levő „Kendő Királynéhoz“** címzett női divat kereskedés, hol minden e szakba vágó árukon kívül felette alkalmas **Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak** egész halmaza **rendkívül olcsón** szerezhető be

Selyemkendők 60 krtól. Kész női felső ruhák 1 frt 50 krtól. Blousok 65 krtól. — Tisztelettel **STEIN LÁSZLÓ.**

x Finom és legjobb szabásu uri fehérneműket, női angol blousokat mérték szerint készít; valamint újdonságokat uri divat czikkokban; Dániai Lavala bőrkabátokat, orosz (galoschnikat) sárczipőket ajánl **Békés Lajos** uri divat üzlete.

x Hová menjünk? Csakis a Dréher-féle téli kert étterembe, a hol a vadseres, öz, fácán, fenyő madár, kecsge, harcsa, balatoni fogas, mindenféle kocsnyázott újdonságok kaphatók. E vendéglők egyedüli, ahol a legnyenczebb uriember is talál valami különlegességet. Frissen csapolt Korona sört a nap minden szakában, este, sőt színház után is csak Márkusnál kaphat a közönség.

x Ne határozzon addig, hogy mit vegyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének meg nem tekinti az alföld legnagyobb tájékpipa metsző üzletét a városházával szemben a Debreczen sörcsarnok mellett, hol határozottan a legalkalmasabb ajándékot talál férfiak részére.

Táviratok.

Tisza a királynál.

Tisza István gróf kormányelnök a hétfői kuruczkodás után már vezekelt Bécsben. A király délelőtt 11 órakor fogadta, míg a képviselőház három elnökét 10 órakor. Alighanem a súlyos politikai helyzet az oka annak, hogy a képviselőház elnökeit is kihallgatásra rendelte a király.

Bomlik a Kossuth-párt.

Amint előre látható volt, a Kossuth-párt leszerelése egyrészt óriási lehangoltságot, másrészt pedig nagy elkeseredést keltett az országban. A nemzet nem ezt várta az erőszakos Tiszakormányval szemben, harcot a végletekig. A párt nagy része nincs megelégedve a leszerelő határozattal és már is bizonyos, hogy mindazok, akik a Kossuth Ferencz indítványa ellen szavaztak, kilépnek a pártból és tovább folytatják a harcot. Legelőször **Mukits Simon** hagyta el a pártot és kilépett. Most pedig a dunapataji kerület emelte föl szavát és egyenesen felhívta képviselőjét, dr. Krasznay Ferenczet, hogy lépjen ki a pártból és álljon a harcolók sorába. A dunapataji kerület 400 választója levelet irt Krasznaynak, a melyben emlékeztetik azon fogadalmára, hogy a teljes győzelem nélkül nem fogja abban hagyni a harcot. Krasznay holnap kilép a pártból. A napokban még több kilépés is várható, mert a kerületek kényszerítik képviselőiket a további harczra. A fiatalabb képviselőket Kossuth Ferencz kényszeríti, hogy a párthatározat mellett maradjanak. A pártban nagy az elkeseredés e miatt. Sok képviselő kétségbe van esve, mert ha pártban marad és leszerel, otthon bukik el a kerületében, ha pedig kilép a pártból, új választás esetén Kossuth kezét veszti. A bomlás azonban a legerősebb pártfegyelem dacára is már a napokban

várható. A pártból okvetlenül ki fognak lépni Krasznay Ferencz, Kubik Béla, Nessi Pál, Lengyel Zoltán, Kelemen Béla, Papp Zoltán és még vagy huszan. Ennyien pedig sikerrel folytathatják Tisza ellen az obstrukciót.

Csak 15 milliót kér.

Itt van előttünk a közösügyes miniszteriumok jövő évi költségeloirányzata. Sirhatsz magyar. A közös hadügyminiszter a két év előtt, tábori tarackokra és hegyi ágyukra megszávozott 39 millió korona rendkívüli hitelhez újabb 15 millió hitelt kér. Csak ennyit... A közösügyes költségek, a két ország bevételeit és kiadásait összegezve (nem értvén bele a rendkívüli hiteleket) a még fedezendő összeg 254.736.499 korona. Ebből reánk esik 87.629.350 korona, Ausztriára pedig a kvóta arányában 167.107.141 korona — és a közös ügyekhez a magyarnak semmi köze. A külügy, a hadügy, a pénzügy mind — osztrák. E helyt említjük meg, hogy ma délután 4 órakor megalakult a magyar delegáció is Bécsben.

Csalás török sorsjegyekkel.

Csávolszky Lajos a képviselőház szombati ülésén a török sorsjegyekkel üzött visszaélések miatt interpellálni fog. Egy bécsi bankár budapesti megbízottja plakátokon kéri a sorsjegytuladonosokat, hogy a sorsjegyeiket adják át neki lebélyegzés végett. És a jóhiszeműek rosszul jártak, mert sorsjegyeiket szelvényektől megfosztva lebélyegzetlenül kapják vissza. Az a kérdés: a török kormány vagy a bankár urak csapják-e be a közönséget?

Lélekvásár Dédesen.

Serényi Béla gróf kereskedelemügyi államtitkárt tudvalevőleg 5 szótöbbséggel választották meg a dédesi (Borsod megye) kerület országgyűlési képviselőjévé. Erről a „tisza“ választásról újabban a következőket jelentik: „Amikor már mindkét párt kimerült és egyetlen szavazója sem volt, a függetlenségi jelöltnek 2 szavazattöbbsége volt. A zárórából már csak 20 perc hiányzott a percek leirhatatlan izgalma közepette teltek. Ekkor történt, hogy a függetlenségi jelöltnek a többség teljes biztosítására hívei közül néhányan jelentették, hogy a nagyvendéglőben 5—6 megvásárolható szavazat van. A jelölt ezt elutasította, ellenben a Serényi-párt emberei a szavazatokat megvásárolták s leszavaztatták s ezzel eldöntötték a választást. A választók erősen készülnek a peticióra s bizonyosra veszik, hogy a kuria Serényi mandátumát megsemmisíti.

Bujdosó a csószházban.

Debreczen határában, egyik jómódú gazda ember lakatlan csószházába befészkelte magát a nyomoruság egyik istenadta

vándora. Hetek óta ott tartózkodott már, nem háborgatta senki az istenadta, aki szépen meghuzta magát a csószház szalmágyán és az ott talált burgonyával, csicsókával tengette nyomorult életét.

Nem háborgatta senki a szerencsétlent, mert hiszen nem bántott senkit és csak hajléktalansága kényszerítette a hitvány fedél alá. Lehet azonban, hogy roszban is törte a fejét az élet hajótöröttje.

Tegnap délután a csendőrőrzárát meglepte a kunyhóban a társadalomtól elvadult embert, aki menekülni akart, de a csendőrök elfogták.

Zsebében munkás igazolványt találtak, amelyből kitűnt, hogy K. Nagy Imrénének hívják. kiskunmadarasi születésű, 32 esztendő ember. Az istenadta a nyáron nem kapott aratási munkát és teljesen lerongyosodott a munkanélküliség következtében. Így bujdosott faluról-falura szegyenkezve, a míg Debreczen határába érkezett és a csószkunyhóban megfészkelte magát.

Valósággal elvadult kinézése végtelen szánalmat keltő volt. A szakála, körmei megnöttek, ruhája teljesen lerongyolódott. Elképzelhetni mennyit nyomorgott, mikor tíz hónap óta nem evett meleg ételt. A szerencsétlen számára valóságos jótétemény lesz pár napig a rendőri börtön.

Különféle hírek.

Letartóztatott csaló.

A budapesti rendőrség ma tartóztatatta **Messner** Richárd, 23 éves volt magánhivatalnokot, aki fiatalsága dacára már két és fél évet ült börtönben különböző csalások miatt. Tavaly júniusban szabadult ki a börtönből. Messner a kereskedőktől pezsgőt, konyakokat, szőnyegeket csalt ki a soroksári-utcai zálogházban pedig aranyóra helyett rézórát helyezett el.

Fegyver a gyermek kezében.

Kertész András budapesti nyomdász és felesége tegnap délután elmentek hazulról. A lakásukban csak a tizenhárom esztendő Miklós nevű fiuk és az öthónapos Margit maradt. A fiu, mikor már nem tudott mivel játszani, lekasztotta az apja forgópisztolyát és azt babrálni kezdte. E közben a fegyver elsült és a golyó a kis Margitka fejébe fúródott. A csecsemő szörnyen halt. Miklós megszökött otthonról és nem tudják merre ment.

Családirtó anya.

Stefanik Jánosné Szarvason valami házi perpatvarból kifolyólag összeveszett az urával. A férj, hogy ingadozó tekintélyét fentartsa, feleségét alaposan felvilágosította a feleség kötelességeiről és erre hazulról eltávozott. Stefanik Jánosné már a perlekedés folyamán is szokatlan módon indulatos volt és alig hogy férje hazulról eltávozott, dühében öt éves kis fiát máktörővel fejbe ütötte, nyolcz hónapos gyermekét pedig késsel több helyen magsebezte. Amint a gyermekei sebeitől előserkedő vért meglátta, tette következményeitől megijedt és elkeseredésében felkasztotta magát.

Jön a kolera.

Az ázsiai kolera megint terjedni kezd. Már több országban pusztít és ha a kello övintézkedéseket a porta elmulasztja, nem lehetetlen, hogy ellátogat hozzánk is.

Révész Zsigmond

Debreczen, Piacz-utca, városi új bérház. ↘

Óra és ékszer

legjobb, legszebb

Karácsonyi és Újévi ajándék.

Ébresztő órák 1 frt 70 kr. Zsebórák 2 frt 50 kr. Ezüst láncz 1 frt 20 kr. Arany gyűrű 2 frt. Ingaóra 6 frt. Salon óra 10 frt.

Mindenemű órák és ékszerek legolcsóbb árban szerezhetők be.

Óra és ékszer javítások gyorsan és jutányosan jótállással.

Ajánlja legnagyobb választéku raktárát **férfi-, fiu-, női- és gyermek czipőkben, csizmák, kalapok és sapkákban legjobb minőség és olcsóbb, mint bárhol.**

Kurián Gyula

műtörés és óra készítő

Debreczen, Piacz-utca 42.

Jelenleg a Szent földön van már és mint Konstantinápolyból táviratozzák, a bagdadi vilajet *Kerbela* nevű városában, hova a perzsák szoktak zárandokolni, kolera ütött ki. E hó 11-én 42 megbetegedés és 10 haláleset fordult elő. Megtették az intézkedéseket, hogy a zárandokok tova ne hurczolhassák.

x **Hottentották fölkelése.** A dél-afrikai német gyarmatokon már két hónap előtt fölkeltek a hottentották a zsarnok és gyűlölt német uralom ellen. A lázadásról Fokvárosból jelentik, hogy december 14-én odaérkezett hivatalos távirat szerint egy német járőr megtámadott és elfogott egy hottentotta táborát. Később a hottentották a németeket átszorították az Oránzse folyón és visszavonulásukkor lövöldöztek rájuk. A fokföldi rendőrség egy osztályát az Oránzse folyó déli partján hevesen megtámadták és Becklin német hadnagy és egy katona súlyos sérüléseket szenvedtek. A hottentották kijelentették, hogy félreértés következtében lövöldöztek a rendőrségi csapatokra. Az összehátközés közben három hottentottát megöltek és kettőt megsebesítettek.

REGÉNY-CSARNOK.

Az utitáska rejtelméi.

(Amerikai bűnügyi regény **Old Sleuth**-tól.)

Fordította: **Papp Dezső.**

Manfred még mintegy óra hosszáig a pályaudvaron maradt, a kizárólagos mágnáshoz vette. A vonatot már egy kitérő vágányra tolták, de az eltűnt leány még mindig nem került elő. Végre is a rendőr rosszkedvűen indult haza. Amint haza érkezett, rögtön kinyitotta a táskát... A táskák üres volt. Nem tartalmazott semmi olyast, ami a legcsekélyebb nyomra is vezetne volna.

Manfred ezen időtől nem látta többé a leányt, és amennyiben más, több különféle dolgai is voltak, már csaknem elfeledte ezt a kalandot, mig nem egyszer véletlenül az elbeszélésünk elején említett podgyászkezelő beszélgetését megfigyelve, érdeklődése ismét felébredt az eltűnt hölgy iránt.

MÁSODIK FEJEZET.

A podgyászkezelő egy a Hudson körzetében lakó városban történetesen a városról szóló beszé-
lésében

ott egy rejtélyes közlekedett. Ké-
kis háza volt
nyár husz év
t hanyagoiva,

érintkezett
különcz
árlásait
nygra,
szólt
ig,
v

Az ajtók nem voltak bezárva, midőn a polgármester keményen kopogtatására sem hangzott válasz, mindnyájan beléptek. Az első emeleten nem találtak senkit. Felmentek a második emeletre és az egyik szobában éppen vizsgálódtak, midőn hirtelen éles kiáltás halatszott. A folyosón egy halálsápadt suhancz támolygott. A hivatalnokokkal együtt sompolygott ő is a házba, és míg azok az egyik szobában tartották a vizsgálatot, ő a másik szobába ment, ahol a borzasztó látványtól felsikoltott.

— Hát te neked mi bajod? — kérde a polgármester.

— Odabent fekszik! . . .

A csendőr benyitotta az ajtót, ahol vér-fagyasztó jelenet tárult szemök elé.

A földön egy holttest feküdt, a holttest nyakán nagy seb tátongott, amelyen keresztül összes vére kifolyt.

Vizsgálatot indítottak és midőn a személyazonosságát is megállapították, érkezett New-yorkból egy ur, aki előadta, hogy ő a megbízottja az öreg ur ügyvédjének, és mindjárt el is mondta abbéli véleményét, hogy itt öngyilkosság esete forog fenn. A további hanyag vizsgálat azután igaznak is bizonyította ezt a véleményt. Daczára ennek, többen — köztük egy városi orvos — azzal érveltek, hogy itt gyilkosság esete forog fenn.

A polgármestert nevezték ki az öreg ur hagyatéki gondnokának; ezután kutakodtak a végrendeletek után is; de nem találtak sehoh. Ennek ellenében az ur, aki az elhunyt ügyvédjének megbízottjaként adta ki magát; határozottan állította, hogy igenis kell lenni végrendeletnek, mert annak idejében ő jelen volt annak a megszerkesztésénél és aláírásánál. A házban levő ingóságok kevés értéket képviseltek, és még az is kitűnt, hogy a ház adásvételi szerződésében nem az öreg ur neve szerepelt, hanem egy más valakié. Hogy ki volt ez a más valaki, ugy látszott senki sem tudta.

A titkos rendőr mindenről tudomással bírt. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a hulla négy nap óta feküdt a föld színén, így tehát ez az idő összeesik azzal az idővel, midőn hősünk a rejtélyes, vérfoltos fátyolu hölgygyel a vonaton a C-i állomáson találkozott.

Miután a podgyászkezelő kalandja elbeszélésével önkénytelenül visszaemlékezett ezen eseményre, elhatározta, hogy minden idejét ezen titok felderítésére fogja áldozni. Meg volt győződve, hogy azon utitáska a rejtélyes hölgyé. Minden áron meg akarta azt szerezni.

Rögtön el is készítette magának egy ter-
vet. Igazság szerint nem volt semmi köze ahhoz az utitáskához. Ennek daczára elhatározta, hogy valami ügyes csellel mégis el fogja cserni.

Több nap mulva egy hölgy jelent meg a podgyász-kiadás csarnokában és felmutatott egy letéti jegyet. A podgyászkezelő átvette és a podgyász keresésére indult. Legnagyobb meglepetésére észrevette, hogy ezuttal tényleg a rejtélyes kis utitáskát kérte egy lefátyolozott hölgy.

— Hol vette kegyed ezt a letéti jegyet? — kérde izgatottan.

— Ahoz ugyan semmi köze sincsen — felelé a hölgy — önnek nincs egyéb teendője, mint az utitáskát kiszolgáltatni.

Ezt ugyan nagyon jól tudta a podgyászkezelő, de mégis nagyon szeretett volna valami bővebbet megtudni az utitáska tulajdonosjáról.

— Ezen utitáska már két hét óta fekszik itt, — folytató — honnan tudjam én, tényleg a kegyedé-e a letéti jegy.

Micsoda badarság, — felelé nevetve ny. — A letéti-jegyet én C . . . ben

Miért nem tetszett akkor már ré-
inni?

— Rögtön érte akartam én jönni, de hirtelen beteg lettem.

Ezen szavakkal felemelte a hölgy fátyolát, amely alatt egy öreg aggszűz arcza látszott.

Amint a podgyászkezelő rápillantott, minden regényes álma eloszlott. Közömbösen kiadta az utitáskát.

A hölgy rögtön kocsiába ült és a kocsisnak egy czimet mondott. Midőn a mondott helyre érkeztek, az utitáskát bevitték a szállodába. A hölgy kérde:

— Ez a „Washington“-szálloda?

— Nem, nagysád, ez a „San Francisco“ szálloda.

— Folyt. köv. —

Calderoni és Társa

Váci-utca 1. Budapest Kishíd-u. 8.

Szemüvegeket és orrcsipeket finom üveg- vagy valódi hegyjecekkel, aczél, álmány, ezüst, arany-vagy teknősbékacsont keretben. **Színházi és kettős tábori látcsöveket** a legjobb mintákban és felszerelésekben. **Zeiss, Busch és Goerz-féle prizmás távcsöveket, Aneroid- és higanylégsúlymérőket.** Ablak, szoba, terem, fürdő-hőmérőket. **Górcsöket. Nagyító üvegeket. Rajzeszközök** uj ezüstdől. **Teleszkópokat, iránytűket, napórákat stb. Varázs-lámpák** finom képekkel (laterna magica.) **Fűthető gőzgép** minták. **Dörzsvillamgépek. Mellékkeszülékek** villamgépekhez. **Földtekék (Globusok.)** **Ásványgyűjtemények.** **Pényképzéti készülékek.** **Árjegyzéket bérmentve küldünk.**

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Polgári Takarékpénztár és Segélyszövetkezet

Debreczenben.

Piacz-utca 83. Geréby ház.

1904. január 1-én kezdődő VIII. évtársu'atára, **kölcsönöket** kedvező visszafizetési feltételek és jutányos kamatláb mellett, már most is folyósít. Kérvények gyorsan intézettek el.

Az igazgatóság.

BRÁZAY FÉLE
SÓSBORSZESZ

NAGY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA

KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
... MELLÉKELVE VAN! ...

Goldstein Karolina

orvosilag elismert műterme
Debreczen, Piacz-utca 42. sz.

Legujab facon orvosilag elismert és ajánlott
előfűző egyszású miederek.

Agáczmézből égetett
Méz maláta
a legjobb kapható
Deutsch Albert és fia
fűszerkereskedésében
Hatvan-utca 9. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség
becses tudomására hozni, hogy

**Zongora, hangszer
és zenemű raktáramat**

Karácsony és Újévre

ujjonnan felszereltem, ahol
csakis első gyártmányu
zongorák, pianinók, amerikai harmoniumok, czimbalmok, aristonok,
Phönix, Manopán, Intona, Dianna, Phonograf
(beszélő gép), réz és fafuvó hangszerek állan-
dóan egész zenekarok részére raktáron vannak.
35 hangu kitűnő pedálos czimbalmok
50 forinttól kezdve.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, tisztelettel

SCHMIDT S.

Zongorák, pianinok és czimbalmok hasz-
nálatra olcsón kaphatók.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK. Ifjúsági iratok és képeskönyvek.

Diszművek

nagy választéka.

László Albert és Társa
HEGEDÜS S. és SANDOR I.
könyv és papirkereskedésében
Debreczenben.

Levélpapír különlegességek. Festékdobozok. Asztali tintatartók.

Aláírási felhívás

a Hajdumegyei Népbank

mint Szövetkezet

Debreczenben. Alapszabálya értelmében 1904. évi január 1-én kezdi meg korlátozott felelősség mellett
első évtársulatát.

A szövetkezeti eszme fokozatos fejlődése hívta életbe, a takarékoság fejlesztésére és tagjainak olcsó
és könnyen, apró részletekben visszafizethető kölcsönök adására alakult eme szövetkezetet, miáltal ugy
magánszemélyeknek, mint vállalatoknak módot nyújt nagyobb vállalkozások könnyebb keresztülvitelére.
Egy-egy évtársulat 5 évre alakul, melynek leteltével a befizetett összeg, valamint az arra eső haszoneredmény visszafizettetik.
Egy törzsbetét 50 fl. (25 kr.)

mely hetenként pontosan fizetendő. Jegyezhetni azonban több törzsbetétet is. Minden törzsbetét után egyszer s mindenkorra
50 fillér fizetendő a beiratáskor. 1 könyvecske 20 fillér.

**Kölcsönök adatnak az évtársulat tartamára, vagy bekebelezés mellett 10 évi tartamra
avagy értékpapirokra.**

A kölcsönkamatok a fizetés megkönnyítése céljából hetenként törlesztendők.

Előjegyzések : a belépésre már most eszközölhetők Varga József butorkereskedő és Kacz Lajos bor-
kereskedő Piacz-utcai üzleteikben. A betéti könyvecskek váltása f. évi december hó 20-tól kezdve a szövetkezet hivatalos
helyiségében

Főtér, 26-ik szám, főtözsde udvari keresztépületében.

Dr. Kérészy Zoltán
alelnök.

Dr. Bruckner Ernő
elnök.

Dr. Helle Károly
alelnök.

Mayer János
ügyv. igazgató.

Thieszen Arthur
ügyv. igazgató.

Kacz Lajos
ügyv. igazgató.

Dr. Révi Nándor
jegyző, jogtanácsos.

Péter József
Forgách Károly

Molnár József
Balogh Ferencz

Varga József
Redl Siegfried

Suhajda József
Hegedüs Sándor

Ifj. Weichinger Károly
Szöllősi Ferencz.

Felügyelő-bizottság:

Haranghy György.

Voczasek Ignác.

Winkler Márton.

Apró hirdetések

CSÁTHY FERENCZ

Debreczenben, Egyháztér 2. sz. a nagytemplomnál. Ajánlja **10.000 kötetből** álló magyar és német **kölcsönkönyvtárát** a n. é. közönség szives figyelmébe jelen őszi és téli évadra a legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsönkönyvtár-jegyzék. Telefon 296.

Ha nincs pénze és mégis karácsonyi ajándékokat akar, úgy jöjjön **KAISER SALAMON** Debreczen, Hatvan-utca 2. sz. alá, hol **kényelmes heti és havi részletfizetésre** férfi ruha szöveteket, férfi, fiu kész öltönyöket, nőruha szöveteket, legujabb női paletokat, szőnyegeket, csipke függönyöket, tükröket, képeket stb. szerezhet be.

Fűszer kereskedő segéd, kellő szakképzettséggel, helybeli elsőrendű üzletbe felvétetik. Cím a kiadóhivatalba.

Egy 7 szobás utcza lakás verendával és mellékhelyiségekkel, 4 lóra való istállóval május hó 1-re kiadó Rákóczy-utca 12. szám. Ugyanott több garcon lakás tiszturak részére kiadó.

1 kiló Tea sütemény 90 krajczár és feljebb Félégházi János kereskedésében Piacz- és Miklós-utca sarok.

Kiss Gusztáv arcképfestésze Debreczen, Jókai-utca 16. szám alatt létezik.

Nagyválasztéku előnyomda. Mindennemű női kézimunkákban ujdonságok óriási választékban. Ugyanint gyönyörű faragványok Füstös Testvéreknél Debreczen, Piacz-u. 12.

Folyékony ezüst tisztit és ezüstöz minden fémtárgyat. Próbá üveg 70 fillér, 1 üveg 1 és 2 korona Kontsek Gézánál,

Legfinomabb szegedi rózsa és korona paprika óriási mennyiségben kapható Lindenfeld Jenő fűszer nagykereskedőnél Városház-utca.

Petrolenmot, mely nem füstöl és szagmentes, a legkényesebb csillárokat elégíti ki, legolcsóbban ad Fazekas Kálmán festék és petroleum kereskedő, Hatvan utca 6. szám. Tessék meggyőződni.

Disznó ölésre ajánlom legfinomabb hurka rizskásámat, egy kiló 14, 16, 18, 20 kr., saját őrlésű törött fűszereimet, Lindenfeld Jenő, Városház-utca.

Bőröndös inas heti fizetés mellett azonnal felvétetik. Ugyanott bőröndös segédek felvétetnek. Értekezhetni a nagytőzsde udvarban, hátul a bőröndgyárban.

Kiváló finom kalács és kenyér liszt beszerezhető az orosházi kenyérsütődében.

Grünfeld Adolf férfi-, fiu és gyermek ruha üzletében, ünnepekre legolcsóbban lehet vásárolni. (Kistemplom bazár.)

Karácsonyi ajándék tárgyak, friss teasütemény, különleges csukorkák Dörre cukrásznál. Kossuth-u. 1.

Klein Ferencz czimfestő Debreczen, Piacz-u. 72. Elvállal minden e szakba vágó munkákat fémlapra, vasra és vászonra igen olcsó árban.

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása Debreczen, Hatvan-utca 31. az udvarban.

Ujságlárusítók jó díjazás mellett felvétetnek a kiadóhivatalban.

Képektervezések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Karácsonyi és újévi vásár Blattner Gyula

üveg- és porcellán kereskedésében
Debreczen, Piacz-utca 42.

Ujdonságok ajándék és diszmű tárgyakban, China ezüstben, ét-, tea-, fekete kávé-, bor- és likőr készletben a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig

a legolcsóbban beszerezhetők.

Legrégibb építkezés, portál- és üvegezési vállalat. Alapítatott 1801.

Legpompásabb
ajándék!

Ingyen
hangverseny!

Világhírű Mascagni-társulat beszélőgépe a **GRAMMOPHON**.
Gyermeknek, felnőttek egyaránt pompás, olcsó ajándék. Hasznos, szórakoztató, mulattató.
Kívánatra háznál is bemutatjuk.

Remek kivitelű képek modern keretekben.
Igen csekély havi részletfizetésre kaphatók

„Kazinczy” Könyvkereskedő Részvénytársaságnál
Debreczenben, József kir. herceg-u. 8.

Belépési felhívás

a **KORONA TAKARÉK ÉS HITELSZÖVETKEZET**

1904. év január hó 1-én kezdődő IV. évtársulatába.

A Korona Takarékos Hitelintézet üzleti tevékenysége a kötelező heti betétekre s az így befolyt összegekre tagjainál **olcsó kamatláb** mellett elhelyezendő kölcsönökre terjed ki.

Egy törzsbetét 1 korona, melyre az alapszabályok értelmében 260 korona kölcsön kapható. Ennek megfelelően a hány korona a heti befizetés, annyiszor 260 korona kölcsön igényelhető.

Az évtársulatok 5 évre alakítottak, melynek leteltével a befizetett összeg a haszonredményrel együtt, mely az eddigiek szerint **6%-nak felel meg** a tagok betéti arányában felosztatik.

Kölcsöneinket a kölcsön tartamára **egyszer s mindenkorra aláírandó bélyegmentes** kötelezvényekre adjuk. Kölcsöneink tehát a váltó kölcsönnél annyiban előnyösebbek, hogy az adósbélyeg-költséget takarít meg, továbbá, hogy nem kell kezeseit 3 vagy 4 havonként megújuló aláírásokkal terhelni.

Kölcsönök adatainak:

1. A befizetett összeg $\frac{9}{10}$ részéig.
2. Egy vagy több elfogadható kezes jótállása mellett, még azon esetben is, ha azok nem szövetségi tagok.
3. Jelzálog kölcsönök ingatlanokra leendő bekezezés mellett.
5. Biztosítékul elfogadható értékekre.

A kölcsön kérelmek a leggyorsabban elintéztetnek.

A szövetségetnek 3 évi fennállása után 2334 tagja van, kik heti 10.122 korona betéttel 839.311 koronát gyűjtöttek össze.

Kihelyezett kölcsöneink összege 1.288.595 koronára rug.
Új betéti könyvecskék a szövetséget hivatalos helyiségében Piacz-utca 6. sz. (Dr. Kola-féle ház) válthatók, a hol is mindennemű felvilágosítások készsággal megadatnak.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Kenézy Gyula,
elnök.

ifj. Schwarz Vilmos,
ügyvezető igazgató.